

Veranderingen voor de reconciliatie door SEPA

Hoe kunnen bedrijven ervoor zorgen dat ze ook na maart 2013 automatisch betalingen kunnen blijven verwerken?

Hoe kunnen bedrijven ervoor zorgen dat ze ook na maart 2013 uitval in de geautomatiseerde reconciliatie voorkomen?

Eén Europese betaalmarkt

Europa is op weg naar een gezamenlijke betaalmarkt (SEPA) waar we straks overal op dezelfde manier kunnen betalen. Om te zorgen dat eurobetalingen in dit gebied overal op dezelfde manier plaatsvinden, zijn er nieuwe Europese standaarden voor betaaltransacties, zoals overschrijvingen en incasso's. Deze gelden ook voor binnenlandse betalingen. De landelijke migratie naar deze nieuwe standaarden is inmiddels in volle gang. Uiterlijk 1 februari 2014 maakt iedereen in Nederland gebruik van IBAN als rekeningnummer. Ook alle bedrijven gebruiken dan de nieuwe standaarden voor het doen van betalingen en voor het innen van Incasso's.

Reconciliatie verandert

Bedrijven, overheden, verenigingen, stichtingen en andere organisaties ontvangen en versturen betalingen, bijvoorbeeld via een overschrijving of een Acceptgiro. Zij verwerken deze betalingen in hun administratie. We noemen dit reconciliatie. Bij een groot aantal bedrijven gebeurt dit geautomatiseerd.

Door Europese regelgeving en gebruik van Europese standaarden worden Europese ofwel SEPA- betalingen en -incasso's anders weergegeven op (elektronische) rekeningafschriften dan de huidige binnenlandse betalingen. Banken hebben hiervoor aanpassingen doorgevoerd in alle huidige vormen van rapportage. Denk onder andere aan MT940 en GMU. CAMT.053 is een aanvullend rapportageformaat dat sommige banken introduceren met de komst van SEPA. Dit raakt alle organisaties die gebruikmaken van geautomatiseerde processen op basis van elektronische rekeningafschrift informatie. Zij moeten zorgen dat ze hun eigen systemen, processen en administratie op tijd aanpassen, zodat ze de nieuwe verantwoording van binnenkomende en uitgaande Europese betalingen kunnen verwerken en geen uitval krijgen in de geautomatiseerde reconciliatie.

De veranderingen voor bedrijven op het gebied van reconciliatie zijn:

- de standaardrapportageformaten MT940 en GMU zijn aangepast; CAMT.053 is als standaardrapportageformaat toegevoegd.
- het rapportageformaat VerwInfo verdwijnt;
- het is niet meer vanzelfsprekend dat bedrijven één totaalboeking krijgen van dezelfde ontvangen betalingen, bijvoorbeeld van alle Acceptgiro's;
- bedrijven ontvangen de terugkoppeling en betaalinformatie voortaan alleen via hun eigen bank. Dit gaat zowel om boekingsinformatie als om uitvalsverslag.

Bovenstaande veranderingen kunnen zich nu al voordoen, vanaf maart 2013 komen de veranderingen vaker voor, vanaf juli 2013 komen ze veel voor. Bedrijven krijgen – of zichzelf nu over zijn op SEPA of niet – al te maken met deze veranderingen. Ze moeten dan dus zowel de 'nieuwe' als de 'oude' betaalinformatie kunnen verwerken.

Dit informatieoverzicht legt de hierboven genoemde veranderingen uit.

1. Wanneer zijn veranderingen zichtbaar?

Meer en meer worden bedrijven geconfronteerd met de Europese manier van betalen. Betalingen worden dan 'Europese betalingen'. Zo worden bijvoorbeeld:

- steeds meer overboekingen die consumenten of bedrijven doen via internetbankieren, Europese overboekingen¹;
- steeds meer oude (=huidige) Acceptgirobetalingen die consumenten doen via internetbankieren, Europese betalingen.

Dit betekent dat bedrijven die hun eigen betalingsverkeer nog niet hebben omgezet naar SEPA, toch geconfronteerd kunnen worden met veranderingen. Deze veranderingen hebben invloed op de manier waarop binnen het bedrijf de verwerking (reconciliatie) van de binnenkomende overschrijvingen en Acceptgiro-betalingen plaatsvindt. Zijn processen en systemen nog niet voorbereid, dan bestaat het risico dat het bedrijf of het servicebureau de verwerking niet goed geautomatiseerd kan doen.

Duale periode tussen maart 2013 en februari 2014

Totdat heel Nederland over is op SEPA is er sprake van een duale periode. Bedrijven moeten ervoor zorgen dat ze gedurende de duale periode op zowel de oude als op de Europese manier kunnen reconciliëren. Bedrijven kunnen hun softwareleverancier of hun bank vragen hoe zij dit het best kunnen regelen. Dit kan per bank verschillend zijn.

2. Wat verandert er in rapportageformaten?

Voor alle bedrijven veranderen de rapportageformaten voor de terugkoppeling van betalingen en betaal informatie in het SEPA-tijdperk. Of ze nu gebruikmaken van MT940, GMU of VerwInfo.

De oude situatie

Banken kunnen hun eigen klanten terugkoppeling geven van betaaltransacties en betaal informatie. Bedrijven verwerken deze informatie daarna (geautomatiseerd) in hun eigen administratie. Banken gebruiken hiervoor het rapportageformaat MT940. De ING biedt ook GMU aan.

Op dit moment kan ook Equens terugkoppeling geven van betaaltransacties en betaal informatie aan bedrijven. Bedrijven verwerken deze informatie (geautomatiseerd) in hun eigen administratie. Equens stelt verwerkingsinformatie beschikbaar voor bedrijven als zij betalingen direct bij Equens aanleveren en voor bedrijven die betalingen bij hun eigen bank aanleveren. Daarnaast stelt Equens betaal informatie beschikbaar als bedrijven betalingen via Acceptgiro ontvangen of als ze overboekingen ontvangen. Equens biedt daarvoor het bestandsformaat VerwInfo aan. VerwInfo bevat vier soorten informatie:

- batchsoort A - geweigerde en geannuleerde opdrachten
Bevat opdrachten uit een ClieOp batch die bedrijven hebben ingezonden die Equens niet heeft kunnen uitvoeren. Het kan ook opdrachten bevatten die op verzoek van deze bedrijven zijn geannuleerd;
- batchsoort B - terugboekingen ('storno') van Incasso-opdrachten
Bevat terugboekingen van Incasso-opdrachten die bedrijven hebben ingezonden. De bank van de geïncasseerde heeft het initiatief voor de terugboeking genomen of de geïncasseerde heeft dit zelf gedaan;

¹ Iedere bank mag een eigen naam gebruiken voor de Europese overboeking, zoals SEPA overboeking. Datzelfde geldt voor de Europese incasso, die onder andere ook SEPA-Incasso of Euro-incasso genoemd wordt.

VerwInfo is in zijn huidige vorm verdwenen. Andere rapportageformaten zijn aangepast

- batchsoort C - Acceptgiro's, eventueel aangevuld met inkomende crediteurenbetalingen
Bevat verwerkte Acceptgiro's voor bedrijven, eventueel met vermelding van naam en rekeningnummer van de betaler. Ook kunnen bedrijven crediteurenbetalingen ontvangen die Equens heeft verwerkt;
- batchsoort D - namen en adressen van crediteuren
Bevat namen en adressen die horen bij rekeningen uit een ClieOp batch met uitgaande crediteuren-betalingen of salarisbetalingen die bedrijven hebben ingezonden.

Er zijn bedrijven die gebruikmaken van de diensten van een servicebureau voor directe aanleveringen van betaaltransacties en/of voor de verwerking van de ontvangen betalingen waaronder Acceptgiro's. Deze bedrijven kunnen ervoor zorgen dat Equens die betaalinformatie naar hun servicebureau stuurt in het bestandsformaat VerwInfo (batchsoort C).

Het nieuwe SEPA-tijdperk

Banken kunnen hun eigen klanten terugkoppeling geven van betaaltransacties en betaalinformatie. VerwInfo is in zijn huidige vorm verdwenen. De bestandsformaten MT940 en GMU zijn aangepast aan SEPA. Daarnaast bieden sommige banken ook de mogelijkheid om de informatie in het nieuwe SEPA-formaat 'CAMT' te ontvangen. Dit betekent dat bedrijven aanpassingen moeten doorvoeren in hun huidige systemen. Het is belangrijk dat alle bedrijven dit doen voor maart 2013, omdat ze dan al in meerdere mate te maken kunnen krijgen met Europese betalingen. Ook al zijn ze zelf nog niet over op SEPA.

3. Hoe wordt betaalinformatie aangeleverd?

In de betaalinformatie (reporting informatie) kunnen betalingen als losse transacties of als één totaal bedrag worden gerapporteerd. Wordt elke transactie afzonderlijk gespecificeerd, dan noemen we dit ongecomprimeerd. Worden dezelfde soort betalingen (bijvoorbeeld alle Acceptgiro's) samengevoegd en als één totaal bedrag gerapporteerd, dan noemen we dat gecomprimeerd.

De oude situatie

Of een bedrijf iedere losse transacties nodig heeft om te kunnen reconciliëren of juist alleen een samengevoegd totaal bedrag, is afhankelijk van de manier waarop het bedrijf zijn administratie heeft ingericht. Verstuurt het bedrijf zelf betaalopdrachten, dan heeft het meestal voldoende aan één totaal bedrag. Het bedrijf weet dan zelf wel welke transacties bij dat totaal bedrag horen. Banken bieden de betaalinformatie meestal standaard samengevoegd als een totaal bedrag aan. Ze gebruiken hiervoor het bestandsformaat MT940 of GMU.

Heeft het bedrijf het versturen van betalingen uitbesteed aan een servicebureau, dan ontvangt het bedrijf inkomende betalingen meestal als gecomprimeerd. De bank gebruikt ook hiervoor het bestandsformaat MT940 of GMU. Equens kan voor gebruikers van VerwInfo (batchsoort C) de inkomende betalingen per betaalvorm (zoals Acceptgiro, iDEAL) samenvoegen en als één boeking bij de bank aanleveren. Die boeking wordt dan zichtbaar als één totaal bedrag in het rapportageformaat van de bank. Voor de reconciliatie van de individuele betalingen kan het bedrijf dan de VerwInfo van Equens gebruiken. Het bedrijf kan dan een inkomende betaling koppelen aan een openstaande vordering. Dit gebeurt bijvoorbeeld via het betalingskenmerk of factuurnummer.

Het nieuwe SEPA-tijdperk

VerwInfo is in zijn huidige vorm verdwenen. Dit betekent dat een bedrijf dat gebruikmaakt van de gedetailleerde betaalinformatie in VerwInfo (batchsoort C) zijn eigen bank moet vragen of deze een alternatief heeft. Het is belangrijk dat ook bedrijven die geen gebruikmaken van VerwInfo, bij hun bank informeren wat er voor hen verandert op dit gebied. Kunnen ze betaalinformatie blijven ontvangen op de manier die ze gewend zijn?

4. Wie levert betaalinformatie aan?

Bedrijven verwerken betaalinformatie in hun administratie.

De oude situatie

Bedrijven kunnen betaalinformatie krijgen van Equens. Equens heeft deze informatie beschikbaar van transacties die door Equens verwerkt zijn. Zo kan Equens bedrijven die bankieren bij meerdere banken, een totaaloverzicht sturen van alle door Equens verwerkte transacties op hun betaalrekeningen van hun banken. Ook kan Equens op verzoek van een bedrijf betaalinformatie sturen aan servicebureaus.

Het nieuwe SEPA-tijdperk

Er is geen enkele partij meer die nagenoeg alle transacties tussen rekeningen van alle (Nederlandse) banken verwerkt. Dit heeft dus ook impact op het kunnen leveren van informatie over die betaaltransacties, zoals nu gebeurt via VerwInfo. Alleen de eigen bank van een bedrijf heeft een totaaloverzicht van alle transacties op de betaalrekeningen bij die bank. Alleen de eigen bank van een bedrijf kan dus zorgen voor de volledige terugkoppeling en betaalinformatie van betaaltransacties naar dat bedrijf. Dit gebeurt via (elektronische) rekeningafschriften.

Bankiert een bedrijf bij meerdere banken, dan ontvangt dat bedrijf dus van iedere bank een terugkoppeling van betaaltransacties. Het bedrijf ontvangt ook van iedere bank apart de betaalinformatie van eventuele overboekingen en Acceptgiro's.

Kortom, in de nieuwe situatie zijn voortaan de boekingsinformatie, eventuele specificaties en de eventuele uitval altijd via de rekeninginformatie (MT940 of CAMT.053) terug te vinden. Aparte verwerkingsverslagen zijn niet meer van toepassing. Echter, de informatie van de verschillende banken wordt niet meer gebundeld, maar per bank teruggekoppeld.

Meer informatie

Kijk op www.betalvereniging.nl voor:

- informatieoverzichten:
 - Veranderingen voor directe aanlevering door SEPA
 - Veranderingen voor servicebureaus door SEPA
- stappenplannen voor bedrijven die gebruik willen maken van de:
 - Europese overschrijving
 - Europese incasso's (standaard en zakelijke variant)
 - IBAN-Acceptgiro
- technische implementatierichtlijnen voor Nederland

Daarnaast kunnen bedrijven voor meer informatie terecht op de website van hun bank, op www.overopiban.nl (daar staat ook een impactcheck voor bedrijven) en op www.equens.com.